

Posicionament sobre la reforma del règim d'autònoms

CGT CATALUNYA :: 19/03/2022

Quotes injustes, treball precari i autonomia fictícia. CGT Espectacles

.El Sindicat d'espectacles, arts gràfiques audiovisuals i paper de Barcelona, adherit a la CGT, ens sumem i donem suport a les movilitzacions convocades el proper dia 24 de Març a Barcelona per Lucha Autònoma en relació a la futura reforma del Sistema Especial de Treballadors Autònoms.

El que s'autodenomina govern "més progressista de la història" ja porta unes quantes reformes i lleis a les seves esquenes que tenen més a veure amb els dessitjos de la patronal que no pas amb les necessitats de la classe treballadora (pensions, reforma laboral, etc.). La reforma del sistema de quotes del Règim Especial de Treballadors Autònoms és la darrera d'aquestes.

Qui som les treballadores autònomes?

Abans d'entrar a valorar la reforma en si, hauriem de tenir en compte a qui se li està aplicant. Les persones que treballem en aquesta situació sabem de primera mà el nivell de precarietat al que ens trobem exposades i la dificultat de viure del nostre treball. Però per a qui no ho conegui anem a exposar-ho amb números:

Segons dades de finals de 2021 a l'estat espanyol hi havia 3.338.142 persones donades d'alta d'aquest règim, de les quals 2.032.979 (un 61%) eren persones físiques (no són sòcies de cap empresa, religioses, etc...). D'aquests 2 milions de persones el 79% no tenia cap persona assalariada, i un 11% sols tenia 1 persona assalariada. I el més important: la renda mitjana declarada el 2019 va ser de 11.869 euros. És a dir, la majoria de persones que treballen en aquest règim té uns ingressos inferiors al Salari Mínim Interprofessional.

Lluny del discurs propagandístic liberal de l'anomenada "emprenedoria" o de les empresaries "fetes a si mateixes", la realitat és que la majoria de persones que treballem en aquest règim som persones treballadores extremadament precàries que no tenim més autonomia que una persona assalariada. Ens contracten empreses que ens marquen el preu del nostre treball, ens imposen condicions abusives contra les que no tenim ni la escassa protecció de la legislació laboral i vivim dia a dia amb la inseguretat de no saber fins quan tenim ingressos garantits. A més, tampoc podem accedir a la majoria de drets i prestacions a les que té dret una persona assalariada i quan es donen ajudes públiques al nostre sector gairebé sempre les acaparen les persones amb més recursos.

Està clar que l'existència d'aquesta massa de treballadores sense drets és extremadament beneficiosa per al Capital.

D'on surt aquesta reforma?

A més, l'objectiu real d'aquesta reforma no és altre que el d'adaptar-se als mandats liberals europeus sobre el sistema de la seguretat social. Fa anys que governs i mitjans ens estan repetint que les prestacions i jubilacions no són sostenibles, que ens hem d'adaptar, etc... Mentre regalen a la banca privada 65mil milions d'euros o es destinen milers de milions en pressupostos militars.

L'únic problema real del sistema de seguretat social és que se sustenta sols sobre les espatlles de la classe treballadora i que com més precaritzat estigui el mercat laboral menors seran les aportacions. En definitiva el que exigeix el mercat és acabar amb les poques seguretats que tenen les treballadores i obrir el lucratiu negoci dels plans de pensions privats. En aquest sentit, la situació actual de les persones treballadores és un avís per al que es poden trobar les assalariades.

Entrem doncs a valorar la reforma en sí.

Valoració de la reforma

Tot i que en general creiem que és una reforma negativa, sí que veiem alguns elements positius a destacar.

Per un costat, que es plantegi un sistema de quotes dividit en trams ens sembla lògic i necessari, ja que l'actual sistema clarament beneficia a unes poques autònomes privilegiades amb ingressos elevats. Ara bé, les quotes proposades segueixent sent completament injustes, ja que estableixen un sistema regressiu, on el percentatge de quota que paguen les franges de menors ingressos és més elevat que el de les franges de majors ingressos. A més, tot i que es pretengui reduir la quota, se segueix mantenint unes quantitats completament abusives per a les franges més baixes.

A més, no s'ha acabat de detallar com es farà el càlcul dels ingressos bruts per determinar la franja, cosa que genera una gran inseguretat en un sector amb uns ingressos totalment irregulars.

Per altra banda, un aspecte que podria ser positiu de la reforma és que s'intenti utilitzar per equiparar el règim d'autònoms amb el règim general, de tal manera que a les empreses que utilitzen de forma fraudulenta el règim d'autònoms ja no "els surti a compte". Ara bé, creure que aquest increment de les quotes repercutirà automàticament en les empreses és no coneixer gens qui té actualment la paella pel mànec en el mercat de treball. Sense una posició de força respecte a la negociació del preu del nostre treball, en el 99% dels casos aquest augment dels costos (sumat a altres augments de costos com el de l'energia) serà absorbit per les pròpies treballadores, que veurem disminuïda la nostra renda i poder adquisitiu.

També és important destacar que de moment la reforma no planteja cap equiparació en quant a drets (jubilació, incapacitat temporal, etc...), cosa que seria un requisit imprescindible si s'aplica una equiparació de les aportacions.

Per últim també és important destacar que la reforma torna a ser una oportunitat perduda per dignificar les condicions de les artistes.

Conclusió

En definitiva, una reforma de les quotes que no incideix en la correlació de forces de les relacions laborals ni en els drets de les treballadores és clarament una reforma que va en contra dels interessos de la classe treballadora.

No ens hem de deixar enganyar pel discurs neoliberal de les Associacions d'autònoms, el problema de fons no és la quantitat que aportem a la seguretat social. La majoria de treballadores autònomes som classe treballadora i sovint som molt més precàries que les assalariades. El nostre problema real és que estem en un mercat laboral salvatge on les empreses s'aprofiten de la nostra vulnerabilitat per explotar-nos.

Propostes

Quins canvis s'haurien de dur a terme per dignificar la situació de les treballadores autònomes? Aquí ens aventurem a llançar 4 propostes ràpides:

- Un sistema de franges amb quotes establertes a partir de percentatges progressius sobre els rendiments nets.
- Que en les franges de rendiments més baixos es garanteixin unes quotes mínimes que permetin (sobre)viure.
- Que es consideri tot l'any cotitzat a partir de cert nombre de dies cotitzats,
- L'establiment d'una Renta Bàsica Universal, que garanteixi uns ingressos mínims per a totes les persones i que ens permeti un major poder de negociació sobre el preu del nostre treball.

https://www.lahaine.org/mm_ss_est_esp.php/posicionament-sobre-la-reforma-del